

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
1240 København K
DK Danmark

Dato: 7. april 2020
Kontor: Proces- og Insolvensrets-
kontoret
Sagsbeh: Jeppe Malinowski
Sagsnr.: 2020-0030-4009
Dok.: 1451154

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1152 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 2. april 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Adsbøl (DF).

Nick Hækkerup

/

Jørgen Jørgensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1152 (Alm. del) fra Folketingets Kulturudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, hvorfor det ikke er muligt under corona-krisen at behandle sager ved domstolene om anbringelse uden samtykke, adoption uden samtykke og lignende, når det er muligt at behandle straffesager digitalt?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelse af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Domstolsstyrelsen, der har oplyst følgende:

”Danmarks Domstole har etableret et nødberedskab, der skal sikre, at de mest kritiske funktioner og opgaver fortsat kan varetages under nedlukningen. De kritiske funktioner og opgaver, der opretholdes, selvom de kræver fysisk fremmøde i retten, er særligt sager, der er bundet af frister eller er særligt indgribende. Vi henviser i den forbindelse til Domstolsstyrelsens bidrag af 24. marts til spørgsmål nr. 1087 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, som er vedlagt. Det bemærkes i tilknytning hertil, at visse hastende notarialforretninger også er omfattet af nødberedskabet. Sagsområder, der ikke er omfattet af nødberedskabet, behandles (forberedes og/eller afgøres) på skriftligt grundlag eller via video og telefon i det omfang, det er muligt.

Det er Ankestyrelsen, der efter adoptionsloven træffer afgørelse i sager om adoption uden samtykke. Børn og unge-udvalget træffer afgørelse om anbringelse uden samtykke efter service-loven. Børn og unge-udvalgets afgørelse kan påklages til Ankestyrelsen. I begge tilfælde, kan Ankestyrelsens afgørelse indbringes for domstolene, som behandler sagerne efter reglerne i retsplejelovens kapitel 43 a og 43 b.

Hverken straffesager, sager om adoption uden samtykke eller sager om anbringelse uden samtykke, er som udgangspunkt omfattet af domstolenes nødberedskab, medmindre der er tale om sager, hvor det af hensyn til parter, vidner, tiltalte og forurettede vil være helt uproportionalt at udsætte sagens behandling, når retten skønner, at sagen kan gennemføres på forsvarlig vis. Det vil være op til en konkret vurdering i den enkelte ret, hvorvidt en sag er omfattet af nødberedskabet.

Sager om adoption uden samtykke og anbringelse uden samtykke behandles og forberedes ved langt størstedelen af retterne under nedlukningen i det omfang, det er muligt uden fysisk fremmøde. Der er ikke hjemmel til at gennemføre retssagerne via video.

Danmarks Domstole ser løbende på, hvilke typer sager og sagsbehandling der er omfattet af de kritiske sager.

Retsplejeloven hjemler i visse tilfælde anvendelse af ”telekommunikation med billede” (video), herunder blandt andet i forbindelse med grundlovsforhør og sager om forlængelse af vare-tægtsfængsling samt ved vidneforklaringer i straffesager og civile sager. Desuden kan retten efter retsplejelovens § 854 tillade, at en tiltalt deltager i hovedforhandlingen i en straffesag via video, hvis tiltaltes tilstedeværelse i retten ikke er nødvendig, og der alene bliver spørgsmål om bøde eller fængsel indtil 1 år, konfiskation, rettighedsfrakendelse, tvangsbøder eller erstatning. Dommeren kan således fx beslutte, at nogle afhøringer i straffesager foregår via video, mens der ikke er hjemmel til, at hele retssagen foregår via video.

Domstolsstyrelsen kan derudover oplyse, at der den 1. maj 2017 trådte en samarbejdsaftale om digitale hovedforhandlinger i straffesager i kraft mellem anklagemyndigheden og domstolene. Samarbejdsaftalen indebærer, at hovedforhandlingen af visse typer af straffesager kan foregå ved, at beviser og andre bilag vises på små eller store skærme i retssalene, og at sagens akter forinden er fremsendt digitalt til retten og forsvarerne. Retssagens aktører er dog samtidig fysisk til stede i retten.”